

אדר התשע"ג

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל

הכפרות והארון

(לפרשת תרומה (על פי שיעור של הרב עזרא ביק)

1. שמות כ"ה, י-כב:
י ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו. יא וצפית אתו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו ועשית עליו זר זהב סביב. יב ויצקת לו ארבע טבעות זהב ונתתה על ארבע פעמתי ושתי טבעת על-צלעו האחת ושתי טבעת על-צלעו השנית. יג ועשית בדי עצי שטים וצפית אתם זהב. יד והבאת את-הבדים בטבעת על צלעת הארון לשאת את-הארון בהם. טו בטבעת הארון יהיו הבדים לא יסרו ממנו. טז ונתת אל-הארון את העדת אשר אתו אלכך. יז ועשית כפרת זהב טהור אמתים וחצי ארפה ואמה וחצי רחבה. יח ועשית שנים כרבים זהב מקשה תעשה אתם משני קצות הכפרת. יט ועשה כרוב אחד מקצה מזה וכרוב אחד מקצה מזה מן-הכפרת תעשו את-הכרבים על-שני קצותיו. כ והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על-הכפרת ופניהם איש אל-אחיו אל-הכפרת יהיו פני הכרבים. כא ונתת את-הכפרת על-הארון מלמעלה ואל-הארון תתן את-העדת אשר אתו אלכך. כב ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפרת מבין שני הכרבים אשר על-ארון העדת את כל-אשר אצווה אותך אל-בני ישראל.

2. שמות כ"ו, לג-לד:
"ונתתה את-הפרכת תחת הקרסים והבאת שמה מבית לפרכת את ארון העדות והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים. ונתת את-הכפרת על ארון העדת בקדש הקדשים".

3. רש"י על פסוק כ"א:
אל הארון תתן את העדות - לא ידעתי למה נכפל שהרי כבר נאמר ונתת אל הארון את העדות, ויש לומר שבא ללמד שבעודו ארון לבדו בלא כפרת יתן תחלה העדות לתוכו ואח"כ יתן את הכפרת עליו וכן מצינו כשהקים את המשכן נאמר (שמות מ) ויתן את העדות אל הארון ואח"כ ויתן את הכפרת על הארון מלמעלה

4. הרמב"ן על פסוק כ"א:
ואם היה זה צוואה, משמעו יותר שאחר שיתן הכפרת על הארון, כאשר אמר, יתן בארון את העדות, כי ארון יקרא גם בהיות הכפרת עליו. ועוד כי יש לשאול ג"כ, למה החזיר

5. שמות כ"ה, לא-לז:
"ועשית מנרת זהב טהור מקשה תיעשה המנורה ירכה וקנה גביעיה כפתריה ופרחיה ממנה יהיו. וששה קנים יצאים מצדיה שלשה קני מנרה מצדה האחד ושלשה קני מנרה מצדה השני. ...ועשית את-נרתיה שבעה והעלה את-נרתיה והאיר על-עבר פניה"

6. הרמב"ן (שמות כה, כא):
והנה הוא כמרכבה אשר ראה יחזקאל שאמר היא החיה אשר ראיתי תחת אלהי ישראל בנהר כבר ואדע כי כרובים המה (יחזקאל י כ), ולכך נקרא יושב הכרובים (ש"א ד ד), כי היו פורשי כנפים להורות שהם המרכבה נושאי הכבוד, וכמו שנאמר (דהי"א כח יח) ולתבנית המרכבה הכרובים זהב לפורשים וסוככים על ארון ברית ה', כאשר הזכרתי (בהקדמה לפרשת תרומה).

ועל דעת רבותינו (חגיגה יג:) הם צורות אדם, מלשון ארמית שתאמר לעלם רביא. והחזיר בשם הזה הכ"ף שרש, כי כן השם, כנערים, להורות על עניינם: ואם תחשוב עוד למה היו פנים איש אל אחיו (פסוק כ) ולמה היו מקשה (פסוק יח), תוכל לדעת כי ראוי להם שיהיו פורשי כנפים למעלה, כי הם כסא עליון וסוככים על העדות שהיא מכתב אלהים (להלן לב טז). וזה טעם ולתבנית המרכבה, כי הכרובים שראה יחזקאל נושאים הכבוד תבנית לכרובים שהם כבוד ותפארת, והכרובים אשר במשכן ובמקדש תבנית להן, כי גבוה מעל גבוה שומר וגבוהים עליהם (קהלת ה ז). זה טעם ואדע (יחזקאל י כ), שראה באחד וידע באחד, ולפיכך אמר המה (שם). והמשכיל יבין.